

همشهری

حافظ
بی خیالش مباد منظر چشم
و آن که این گوشه جای خلوت اوست

صفحه از: علیرضا پیرلی

صفحه آخر

■ همشهری آنلاین: www.hamshahronline.ir
■ سایت روزنامه: newspaper.hamshahronline.ir

■ دفتر مرکزی: تهران، خیابان ولیعصر (عج)، کوچه شهید سید کمال قریشی، شماره ۱۴
■ کد پستی: ۴۵۹۵۴-۱۹۶۶۶ تهران، صندوق پستی ۱۹۳۹۵۴
■ تلفن: ۲۲۰۲۳۰۰۰، فکس: ۲۲۰۲۴۰۶۷، تلگرام: ۲۲۰۲۳۰۰۰

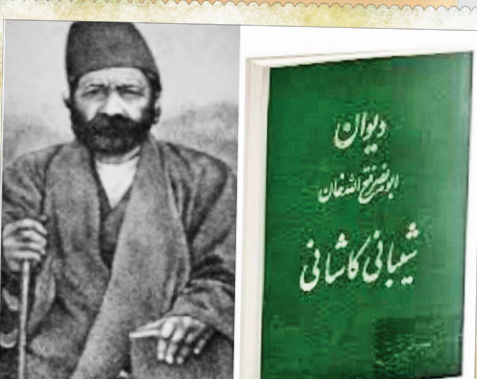
■ پذیرش آگهی: ۸۳۳۲۱۰۰۰
■ چاپ: همشهری
■ تلفن: ۲۸۰۷۵۰۰۰
■ توزیع و اشتراک: موسسه نشر گستر امروز نوین
■ تلفن توزیع: ۶۱۹۳۳۰۰۰
■ تلفن اشتراک: ۶۱۹۳۳۱۱۴

■ حضرت امیر المؤمنین علی:
به یاد آرید که لذت‌ها تمام‌شدنی است و پایان ناگوار آن بر جای ماندنی.

■ اذان ظهر: ۱۳:۰۱ ■ غروب آفتاب: ۱۹:۰۲
■ اذان مغرب: ۱۹:۳۲ ■ نیمه شب شرعی: ۲۳:۰۰
■ اذان صبح فردا: ۴:۰۹ ■ طلوع آفتاب فردا: ۴:۵۱

■ **سرمزین من:**
■ مدیر: زهرا عباسی
■ **تدوین:**
■ مدیر: عیسی محمدی
■ مدیر: مریم سرخوش
■ **سرنخ:**
■ مدیر: جواد عزیزی
■ مدیر: محمد جعفری
■ **دانشنامه:**
■ مدیر: ساسان شادمان
■ مدیر: زهرا حاجی
■ **جامعه:**
■ مدیر: هفتمه مطایابی
■ **گزارش:**
■ مدیر: مسعود میر
■ مدیر: فاطمه عسگری‌نیا
■ **۲۴ (سینما و تلوینزون):**
■ مدیر: سعید مروتی
■ مدیر: علیرضا محمدی
■ **صفحه آخر:**
■ مدیر: جواد نصرتی
■ **طرح و گرافیک:**
■ مدیر: محمد علی حلیمی

تهران نامه

سرگذشت شاعر منتقد حکومت قجری

فتح‌الله‌خان بونصر شییبانی، از شاعران دوره ناصرالدین‌شاه بود که به‌دلیل نقد حکومت پادشاهان قاجار و بیان نارضایتی مردم در اشعارش به نخستین شاعر انتقادی دوره قاجار شهرت پیدا کرده است. فتح‌الله‌خان بونصر شییبانی را می‌توان اثرگذارترین فرد خاندان شییبانی دانست که در محله امیریه سکونت داشتند. فیروز شییبانی، آخرین بازمانده از نسل شییبانی در محله امیریه می‌گوید: «فتح‌الله‌خان بونصر شییبانی معروف به بونصر شییبانی، شاعر و نویسنده عصر قاجار بود. بونصر گوینده پرتوانی بود که در سبک خراسانی معروف به ترکستانی یک سر و گردن نسبت به شاعران دیگر برتری داشت. شییبانی از اواخر سلطنت محمدشاه تا اواخر سلطنت ناصرالدین‌شاه به مدت ۵۰ سال شعر سرود. او هنگام سرودن قصیده‌ای در مدح محمدشاه، ۱۷ سال داشته است. بونصر همیشه با رجا و بزرگان دوران ناصری ارتباط نزدیکی داشت و از مسائل بسیاری مطلع بود. او اهل سکوت کردن نبود، به همین خاطر در اشعارش از وضعیت نابسامان و نارضایتی‌های مردم گله می‌کرد. او در اشعارش زبان به انتقاد می‌گشود و با سخن روشن معایب دستگاه و رجال ناصری را بر ملا می‌کرد. ناصرالدین‌شاه قاجار این شیوه بونصر را نمی‌پسندید و اگر به ظاهر با او همکاری می‌کرد در باطن از او دل خوشی نداشت. زبان گویا و کلام فاخر در قصیده‌سرایی برای او مشکلات فراوان به بار آورد. فتح‌الله‌خان بونصر شییبانی، دایی میرزا عیسی‌خان وزیر بود. هنگامی که فتح‌الله‌خان از دربار شاه بیرون می‌آید، میرزا عیسی‌خان وزیر، باغ جنت را به او می‌دهد و می‌گوید: «دایی در این باغ زندگی کن و آن را تکه تکه کن و بفروش و بخور و دیگر در دربار مشکل ایجاد نکن و یا شاه در نیت». در نقشه‌های اولیه تهران، این محدوده به اسم باغ بونصر شییبانی نامگذاری شده است. فتح‌الله‌خان بونصر شییبانی بخشی از خانه خود را به کتابخانه عمومی تبدیل کرد و بعد از مرگ همان جاذف شد.

دیروز نامه

بهسازی میدان ولیعصر ۳۰ سال پیش

میدان ولیعصر تهران، یکی از میدان‌های مهم در بلندترین خیابان پایتخت است که در طول زمان، معماری آن با تغییراتی همراه بوده است. با توجه به خبری که ۳۰ سال پیش در چنین روزی در صفحه ۳ روزنامه همشهری منتشر شده، میدان ولیعصر، آبنمایی زیبا با فواره‌هایی مرتفع و فضای سبزی باشکوه داشته که طبق این گزارش که در ۶ خرداد سال ۱۳۷۴ منتشر شده، فضای سبزی با ۸۰۰ مترمربع مساحت و با امکان گلکاری دائمی بهسازی شده و در آن تاریخ در اختیار شهروندان قرار گرفته است. البته این شکل میدان تا سال ۱۳۹۵ حفظ شد و در اواخر سال ۹۵، معماری میدان به شکل کنونی در آمد. در شکل جدید، میدان ولیعصر به ایستگاه مترو و مجموعه‌ای ۷ طبقه در عمق ۳۷ متری زمین تبدیل شده است. برای ساخت و اجرای جدید شکل میدان، حدود ۱۷۰ هزار متر مکعب عملیات خاکبرداری و ۱۰ هزار آرماتوربندی و ۶۶ هزار متر مکعب عملیات بتن‌ریزی انجام شده است و این میدان را علاوه بر ایستگاه مترو، به بازاری با معماری تلفیقی سنتی و مدرن تبدیل کرده است.

باغ خوش آهنگ

موزه موسیقی با روایت سرگذشت این هنر، مخاطبان را با میراث هنری کشور و اساتید بنام آن آشنا می‌کند

سیدسروش طباطبایی پور

از راه‌های جلوه‌گری بار را در نوای دف و نی و سُرنا می‌دید و می‌گفت:

تاریخ موسیقی این سرزمین می‌چرخد و با نغمه‌های روح بخش ششان ایرانیان را به فکر وامی‌داشتند. به همین دلیل، موسیقی آن هم از جنس فاخرش، در میان مردمان این پهنه هنر خیز از جایگاه ویژه‌ای برخوردار بود و بزرگی چون مولانا جان، یکی

باشکوه سبزه شده و تلاش کرده مخاطبانش را با جلوه‌هایی از موسیقی ایرانی آشنا کند. حفظ میراث موسیقی ملی، معرفی آثار و تکریم استادان این حوزه، از اهداف این گوشه موسیقایی کشور است. امروز و به مناسبت گشایش موزه موسیقی در چنین روزی، سری به این قلعه آهنگین از محله‌های تجریش تهران می‌زنیم و با گوش هوش، به نوازش گوش فرامی‌دهیم.

بارانی استاد

در این بخش، سازهای سنتی و کلاسیک نگاه شما را به‌خود خیره می‌کنند. تار، سه‌تار، سنتور و سازهای آرشهای مثل کمانچه و ویولن. در گوشه دیگر موزه از تار بخی، تار فرج و سه‌تار دست‌ساز میرزا عبدالله رومانی شده است. حتی سه‌تار ناصرالدین‌شاه قاجار را هم می‌توانید ببینید که یکی از ارزشمندترین و قدیمی‌ترین سه‌تار هاست. ساعت شمادار و کلاه، بارانی و کیف پول استاد علی تجویدی از آهنگسازان و نوازندگان معاصر، تسبیح خلیفه‌میرزا آغ‌ه‌غوثی از دف‌نوازان بنام کردستان، چوب‌هریری ارکستر حشمت سنجری، تقویم رومیزی استاد مسعودیه، آهنگساز و موسیقی‌دان قومی ایران و سنتور حسین ملک هم در گوشه‌ای در ویتنرین جا خوش کرده‌اند و چشم هر بیننده‌ای را به‌خود خیره می‌کنند.

آرشیوی غنی

در بخش دیگری از موزه از نخستین صفحات موسیقی که به دستور مظفرالدین‌شاه ضبط شده‌اند، نگهداری می‌شود. این قسمت، یکی از ارزشمندترین قسمت‌های این موزه است. در این بخش مجموعه‌ای با ۱۳ هزار صفحه موسیقی، بیش از ۴ هزار نوار ریل، حدود ۱۲ هزار نوار کاست و حدود ۹ هزار لوح فشرده، قطعاتی از گوشه‌های موسیقی ایرانی را در دل خود به یادگار نگه داشته‌اند. کتابخانه‌ای با حدود ۱۱ هزار جلد کتاب موسیقی به زبان‌های مختلف، استودیوی ضبط موسیقی و سالن اجرا هم از دیگر بخش‌های این موزه خاطر‌ناگیز است.

پیشواز

جلیل شهنار، غلام‌حسین بنان! این‌ها نام خیابان‌های اطراف موزه موسیقی ایران است که انگار روح تو را برای رویارویی با تاریخ موسیقی ایران آماده می‌کنند. در همان دور و دور به موزه، مسجور عمارتی باشکوه می‌شود که خودش به تنهایی هزار سخن ناگفته دارد؛ عمارتی که به سبک بناهای قجری در اوایل دهه ۵۰ شمسی ساخته شده است. این بنا کاربری مسکونی دارد و پس از انقلاب و در زمان جنگ، گروهی از جنگ‌زدگان را در دل خود جای داد و سپس در اختیار شهرداری قرار گرفت. تا اینکه در سال ۱۳۷۲ مدیران وقت، طرح تأسیس موزه موسیقی را ارائه کردند و مراحل ساخت، مرمت و آماده‌سازی آن از سال ۱۳۷۴ آغاز شد.

طبقه همکف

پس از گذر از چند پله، ۲ پیکره گچی سرنا و دهل به‌دست برای ورود شما شادی می‌کنند. شما ابتدا در طبقه همکف، با در سالن‌هایی می‌گذارید که پر است از سازهای زهی، بادی و کوبه‌ای نواحی ایران، سازهایی که هر کدام از گذشته‌های بسیار دور تاکنون باقی مانده‌اند، بعضی ۱۰۰ ساله‌اند و برخی ۲۰۰ یا ۴۰۰ ساله. از سازهای زهی این سالن می‌توان به انواع دوتار، تنبور و ویچک اشاره کرد که به نواحی گوناگون جغرافیایی تعلق دارند و از سازهای خودصدا می‌توان تی، نی، لیک و سوتک را نام برد.

ساز را در دست بگیر

یکی از هیجان‌انگیزترین بخش‌های موزه، زیرزمین موزه است؛ جایی که کارگاه ساخت سازهای گوناگون است و برخلاف دیگر بخش‌ها که باید تنها نگاه کرد و لذت برد، در این بخش می‌توانید با خیال راحت ساز به‌دست شوید و هر چه دل تگ‌تان می‌خواهد، بنوازید. این بخش به‌خصوص برای کسانی که تجربه دست‌زدن به سازها را دوست دارند، جذاب است. برخی سازهای نیمه‌کاره هم در این بخش قابل توجه‌اند.

سوزه روز

پاسخ‌های چوپان به حرف‌های جعفر پناهی:

از طرف مردم ایران حرف‌نزنید

منفی‌بافی و قربانی جلوه‌دادن جامعه ایران، یکی از ترفندهای دیده‌شدن برخی هنرمندان در عرصه بین‌المللی است که این‌بار سعید روستایی در جشنواره کن با دست‌هایی خالی از آن بهره برد. اما این سخنان در میان نام‌های آشنا در حوزه هنر و ورزش، واکنش‌هایی به همراه داشت. مثلاً هادی چوپان، یکی از نام‌آشنا‌ترین قهرمانان پرورش‌اندام این روزهای جهان با انتشار پستی در فضای مجازی، به سخنان روستایی واکنش نشان داد. او نوشت: بارها و بارها گفته شده: جنبه یک میکروفن، یک دوربین، یک جمع، یک جشن و یک دعوت را داشته باشید و با داشتن چند دقیقه تریبون، سعی کنید مثبت صحبت کنید و مثبت حرف بزنید. از قدرت درون بگویید؛ از افتخارات و استعداد جوانان و مردم ایران صحبت کنید؛ از زیبایی‌های ایران و علم برتر مردمش صحبت کنید و سعی کنید نظر شخصی خودتان را نگویند و شرافتمند باشید که در همین مملکت و در همین کشور، با همین استادان، به این درجه رسیده‌اید.

تهران مصور

بازار شانزله‌ی ۵۰ سال قبل

بازار شانزله لیزه که امروزه با نام بازار بزرگ میلاد قائم شناخته می‌شود، از معروف‌ترین مراکز خرید تهران است. این بازار که هنوز هم به‌عنوان بورس لباس مجلسی زنانه فعال است، سال ۱۳۴۷ افتتاح و با الهام از خیابان معروف شانزله لیزه پاریس که از مراکز مد جهان است، نامگذاری شد. شانزله‌یزه تنها یک مرکز خرید نیست؛ به‌نوعی خاطره گاه بسیاری از تهرانی‌ها و گردشگران داخلی است. هم به‌دلیل موقعیت مکانی‌اش در یکی از شلوغ‌ترین و پرترددترین تقاطع‌های پایتخت و هم به‌دلیل تنوع محصولات و دسترسی آسان جایی است که ردپای خاطرات چند دهه اخیر تهران در آن دیده می‌شود.